



STORTINGET

Representantforslag 176 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Morten Ørsal Johansen, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt

Dokument 8:176 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Hans Andreas Limi, Morten Ørsal Johansen, Sivert Bjørnstad og Bengt Rune Strifeldt om plan med tiltak for gjenåpning av samfunnet og gjenreising av norsk næringsliv etter pandemien

Til Stortinget

Bakgrunn

Det er ett år siden koronapandemien traff Norge og norsk næringsliv. Flere perioder med nedstenging og restriksjoner i folks dagligliv har ført til en massiv økning i ledighet. Mange bedrifter har store utfordringer på grunn av omsetningsfall, og man risikerer en konkursbølge når de økonomiske tiltakene blir utfaset.

Over 200 000 nordmenn er i dag registrert som arbeidsledige eller permitterte, og i flere bransjer har man vært vitne til en rekke konkurser som følge av nedstenging. Selv om det har vært færre konkurser enn i et normalår, er det fare for at dette tallet vil stige.

Flere bransjer er i praksis fullstendig nedstengt. Samtidig er det grunn til å tro at dersom det legges til rette for vekst, vil næringslivet raskt kunne reise seg, og en kan unngå at de som har blitt arbeidsledige under pandemien, faller varig ut av arbeidslivet.

Stortinget har det siste året vedtatt en rekke tiltakspakker som har bidratt til å hjelpe mange bedrifter over kneika. Tiltakspakkene har bidratt til at færre har mistet jobben, og at konsekvensene er blitt mindre for permitterte og ledige.

Pandemien har hatt enorme konsekvenser for store deler av norsk næringsliv til tross for at Stortinget har vedtatt flere tiltakspakker for å sikre at hjulene holdes i gang. Det er usikkert hvor lang tid det tar før norsk næringsliv er tilbake til en normalisert hverdag.

Vaksinering og lavere smittetall vil føre til at samfunnet kan gjenåpnes. Forslagsstillerne mener likevel det er behov for å gjøre tilpasninger i virkemiddelapparatet for bedre å legge til rette for en enklere og raskere gjenreising av norsk næringsliv.

Store deler av norsk næringsliv konkurrerer mot internasjonale aktører i Norge eller globalt. Gode og langsiktige rammevilkår er avgjørende for å sikre norsk næringsliv og norske arbeidsplasser.

Formuesskatten er en hemske for norsk næringsliv, fordi det er en særnorsk skatt på norsk eierskap. Formuesskatten har flere negative konsekvenser. Den gir utenlandske bedrifter et konkurransefortrinn, og den bidrar til å tappe penger ut av norske bedrifter fordi eierne må betale skatten uavhengig av om bedriften tjener penger eller går i minus. Dette er penger norske bedriftseiere kunne brukt til å investere i ny teknologi og nye arbeidsplasser.

Stortinget vedtok i statsbudsjettet for 2021 å øke bevilgningene til samferdselssektoren med over 1,6 mrd. kroner i forhold til regjeringens forslag. 500 mill. kroner skal brukes på asfalteringer av fylkes- og riksveier. Det bidrar til å fylle opp ordrebøkene til entreprenørbransjen og sikrer jobben til mange tusen ansatte over hele landet.

Fortsatt er vedlikeholdsetterslepet innenfor flere sektorer enorm. En økt satsing på å redusere offentlig vedlikeholdsetterslep vil være viktig for å sikre oppdrag til entreprenører og håndverkere innen en rekke bransjer.

Tall fra Nav viser at ledigheten er størst blant personer under 30 år. Det er grunn til å tro at personer uten særlig arbeidserfaring får større utfordringer med å komme inn i arbeidsmarkedet igjen enn personer med lang arbeidserfaring. Derfor må man bygge kompetanse og utvikle tilbudet innen fagutdanning og lærlingplasser. Ifølge tall fra NHO er det om lag 5 000 søkere som ikke får lærlingsplasser. Økt lærlingtilskudd vil kunne gjøre at flere får tilbud om lærlingplass, men for en stor andel av bedriftene handler mangel på lærlingplasser om at det i dag ikke er nok arbeidsoppgaver i bedriften til å kunne gi god nok og relevant opplæring.

Det er av stor betydning for effektiv ressursutnyttelse og verdiskaping at det blir etablert tettere samarbeid mellom skole og arbeidsliv, gode incentivordninger og mer fleksibilitet i fag- og yrkesopplæringen, slik at flest mulig får tilgang til lærlingplasser.

Stadig flere kommuner har de siste årene økt eller innført eiendomsskatt, til tross for at kommuneøkonomien er styrket. I mange kommuner er skatten helt unødvendig, og påfører næringsliv og innbyggere ekstra kostnader.

Gjennom flere år har man vært vitne til stor handelslekkasje til Norges naboland, spesielt innen dagligvaresektoren. Stengte grenser under pandemien har gitt en god indikator på potensialet for økt verdiskaping i sektoren. Som følge av stengte grenser har dagligvarekjedene og næringsmiddelindustrien skapt flere tusen nye midlertidige jobber. Det er grunn til å tro at mange av disse forsvinner når grensene åpnes, dersom norske særavgifter ikke settes ned til svensk nivå. Virke har utarbeidet en grundig analyse som viser at dersom nordmenn slutter å handle dagligvarer i nabolandene, kan man skape 8 200

nye arbeidsplasser og øke verdiskapingen med 6,6 mrd. kroner.

Rundt 200 000 mennesker er sysselsatt i petroleumssektoren. Mange av disse befinner seg i spesialisert leverandørindustri rundt i hele landet, og ikke alle vil raskt kunne omstille seg mot andre markeder. Norsk olje- og gassproduksjon opererer under svært strenge miljøkrav sammenlignet med andre land. Endringer i rammevilkår for norsk petroleumsindustri vil kunne føre til at aktivitet flyttes ut av landet til land med lavere krav til utslipp. Derfor er det viktig med gode og stabile rammevilkår for petroleumsnæringen.

Det siste året har man vært vitne til kraftig prisvekst på boliger i deler av landet. Årsakene er flere. Lavere rente bidrar til at flere kjøper seg bolig eller bytter bolig. Samtidig er det grunn til å anta at prisveksten også skyldes at etterspørselen er større enn tilbudet. Nasjonale og lokale reguleringer bidrar til å forsinke og fordyre byggeprosjekter. Forslagsstillerne er av den oppfatningen at en deregulering av boligmarkedet vil kunne få fart i boligbyggingen og dermed styrke ordretilgangen for bygg- og anleggsbransjen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen legge frem en konkret plan med tiltak for gjenåpning av samfunnet og gjenreisning av norsk næringsliv etter pandemien.

24. mars 2021

Sylvi Listhaug

Hans Andreas Limi

Morten Ørsal Johansen

Sivert Bjørnstad

Bengt Rune Strifeldt